

Dagelijks bestuur van Fijnder
Werkleerbedrijf Oost Achterhoek
t.a.v. directie Fijnder.

Datum: 11 juni 2026

Betreft: Formeel advies Participatiewet in Balans Spoor 1: gedoogjaar 2026 (fase 2) en voorbereiding invoering 2027 (fase 3)

Geacht bestuur en directie,

U verzocht ons met uw brief van 27 mei 2026 een formeel advies te geven over de voorgestelde koers rondom de invoering van onderdelen uit de Participatiewet in Balans Spoor 1: gedoogjaar 2026 (fase 2) en voorbereiding invoering 2027 (fase 3).

Zoals aangegeven geldt voor enkele onderdelen een overgangs- of gedoogperiode waarin Fijnder de mogelijkheid heeft om al vooruit te lopen op de nieuwe wetgeving. U vraagt advies met betrekking tot de volgende voorgenomen keuzes:

1. Niet vooruitlopen op de inkomensvrijlating en de premie arbeidsinschakeling voor jongeren tot 27 jaar in 2026.

U geeft aan dat u de wijziging zorgvuldig wenst voor te bereiden en per 1 januari 2027 in te willen voeren. Redenen daartoe zijn onder meer de nog niet beschikbare noodzakelijke softwareaanpassing en de kans op fouten, herstelacties en terugvorderingen vanwege de handmatige berekeningen, indien wel eerder de inkomensvrijlating wordt toegepast.

Ook heeft u regionaal afgestemd en zijn de landelijke modelteksten voor beleidsregels nog in ontwikkeling.

De Cliëntenraad snapt en heeft ook oog voor de aandacht voor de goede uitvoering, zeker indien beleidsregels snel worden ingevoerd en de uitvoering binnen de organisatie complex is. Toch adviseert de Cliëntenraad negatief op het uitstel c.q. het niet vooruitlopen op deze mogelijkheid. Wij hebben namelijk begrepen dat het op dit moment gaat om een zeer beperkte potentiële groep van slechts 7 cliënten. Wij achten Fijnder in staat om voor zo'n overduidelijk beperkte groep de uitvoering handmatig te kunnen toepassen. Daarbij zijn enkele gemeenten (voor zover wij kunnen achterhalen in ieder geval Tilburg, Utrecht en Amsterdam) al gestart met deze overgangperiode. Via deze organisaties kunt u ongetwijfeld kennis nemen van de noodzakelijke tijdelijke beleidsregels en interne instructies. Wij nemen daarbij in overweging dat de overgangperiode voor deze doelgroep een begunstigend effect heeft. Juist voor deze groep geeft de activerende werking van de maatregel in dat geval dan ook een extra stimulans.

Wij denken dat u met deze beperkte groep potentiële cliënten op maat afspraken kunt maken over het door u aangegeven risico van mogelijke herstelacties en eventuele terugvorderingen, zodat de cliënt daar rekening mee kan houden. Wij snappen de complexiteit van de handmatige berekeningen (zoals bruto-nettotraject SV-loon, verrekening VT en/of eventuele emolumenten binnen het salaris e.d.), maar denken dat de Uitkeringsadministratie over voldoende expertise beschikt om hier op de juiste manier invulling aan te geven.

Wel dient de cliënt geen nadeel te moeten ondervinden van een eerdere inwerkingtreding en dus ook automatisch in aanmerking moet komen voor verlenging van de regeling in (heel) 2027, in gelijkblijvende omstandigheden.

De Cliëntenraad adviseert de gegeven mogelijkheid van inkomensvrijlating en de premie arbeidsinschakeling voor jongeren tot 27 jaar in 2026 wel toe te passen.

2. Vooralsnog niet kiezen voor automatisch verrekenen via de Polisadministratie.

Binnen de wetswijziging bestaat de mogelijkheid ('kan'-bepaling) om inkomsten automatisch te verrekenen op basis van gegevens uit de Polisadministratie.

U stelt voor om hier voorlopig niet voor te kiezen, aangezien de administratie geen volledig beeld geeft van alle inkomsten en werkgevers niet altijd de gegevens tijdig aanleveren. Ook hier ontstaat dan een groter risico op correcties, terugvorderingen en extra controles. De huidige werkwijze acht u stabiel en herkenbaar voor de cliënt.

De Cliëntenraad begrijpt uw afweging, maar ziet ook dat uw argumenten met betrekking tot de Polisadministratie niet binnen een half jaar ineens zullen veranderen. Wij hebben via uw management u reeds eerder een totaaloverzicht verstrekt van de 'kan'-bepalingen binnen de Participatiewet. Wij zullen in de komende periode dan ook op gepaste momenten met u afstemmen welke bepalingen mogelijk aandacht vragen en ingevoerd zouden kunnen worden.

Voor wat betreft deze mogelijkheid begrijpen wij wel uw afweging op dit moment en adviseren u positief op uw keuze om vooralsnog niet te kiezen voor het automatisch verrekenen via de Polisadministratie. In de praktijk betekent dit dat de huidige werkwijze van inkomensopgave door de cliënt nog wordt voortgezet. Wel vragen wij u voor 2027 en daarna de optie van automatisch verrekenen (eventueel als keuze) open te houden, omdat dit voor de cliënt wellicht een vermindering van administratieve lasten zou kunnen betekenen.

3. Voortzetten van de huidige koers voor maatschappelijke participatie.

Per 1 januari 2027 moet maatschappelijke participatie een vaste plek krijgen binnen beleid en verordening. U stelt voor de huidige koers voort te zetten en in 2026 toe te werken naar actualisatie van de Verordening sociaal domein.

U geeft aan dat daarbij aandacht blijft bestaan voor de ondersteuning van de huidige Meedoen-doelgroep en blijft samenwerken c.q. projecten uitvoeren met lokale zorgteams van de gemeenten. De Cliëntenraad erkent dat binnen Fijnder al langere tijd expliciete aandacht is voor de doelgroep Meedoen, naast de andere doelgroepen Werk en Perspectief. Wij zien dat u met deze doelgroep op gezette tijden contact heeft, de cliënt weet wie de contactpersoon binnen Fijnder is en dat u voor specifieke cliënten in de contacten acties onderneemt ter bevordering van actieve maatschappelijke participatie.

Wij begrijpen dan ook uw keuze de huidige koers voort te zetten en adviseren daarin positief. Wel zullen wij gedurende dit jaar met uw management c.q. teamleider in gesprek gaan over de mogelijke extra aandacht, facilitering en deelname aan bijzondere projecten, specifiek voor deze doelgroep.

Temeer omdat binnen het bestand van Fijnder de Meedoen-doelgroep substantieel is en voorkomen dient te worden dat men slechts alleen voor het verkrijgen van een uitkering afhankelijk is van Fijnder c.q. de gemeenten. Vanuit de organisatie van Fijnder dient er capaciteit, tijd en aandacht te zijn voor een activerende en stimulerende betrokkenheid voor deze doelgroep.

Wij hopen u met dit advies van dienst te zijn geweest.

Hoogachtend,

Namens de cliëntenraad,

w.g.

J.W. Kettelerij

voorzitter